

Ondersteuningsplan

OBS de Esch

Versie: maart 2021

Herzieningsdatum: feb 2022

Initiatiefnemer: Freya van Buuren, intern begeleider

Inhoud

Inleiding	3
1. Missie en visie	4
2. Onderwijs-en ondersteuningsstructuur	5
2.1 Schoolniveau (macro)	7
2.2 Groepsniveau (meso).....	9
2.3 Leerlingniveau (micro).....	12
3. Leerlingvolgsysteem en toetsen	17
3.1 ParnasSys	17
3.2 Dyslexie.....	18
3.3 Toetsafname	18
4. Rollen en taken in de zorgstructuur.....	19
4.1 Taken van de directie	19
4.2 Taken van de groepsleerkracht.....	19
4.3 Taken van de Intern Begeleider.....	20
4.4 Taken van de School Contact Persoon vanuit PPO.....	21
4.5 Schoolmaatschappelijk werk.....	21
4.6 Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	21
4.7 Wijkteam	21
4.8 Koers Voortgezet Onderwijs (VO).....	21
5.0 Bijlagen	23

Inleiding

Sinds 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs in werking getreden. Doel van deze wet is om aan ieder kind, ongeacht de extra ondersteuningsbehoefte, zo goed mogelijk onderwijs te bieden. Voor u ligt het zorgplan van Obs De Esch. In dit plan wordt beschreven op welke wijze de continuïteit van de zorg/ ondersteuning gerealiseerd wordt. Het document beschrijft de praktische uitvoering van de pedagogische en didactische begeleiding van leerlingen. Tevens wordt aangegeven wat de rol is van de directie, intern begeleiders, leerkrachten en andere bij de interne en externe zorg betrokkenen. Het zorgplan is een document dat blijvend in ontwikkeling is. Jaarlijks wordt het besproken en eventueel bijgesteld door de intern begeleider.

Uitgangspunt bij het maken van dit document zijn de richtlijnen die ons worden gegeven vanuit PPO Rotterdam.

Passend Primair Onderwijs (PPO) Rotterdam.

Van alle Rotterdamse scholen wordt verwacht dat ze in staat zijn de basisondersteuning te bieden.

De definitie van basisondersteuning binnen PPO Rotterdam omvat een combinatie van grotendeels bestaande indicatoren, standaarden en afspraken:

- Basiskwaliteit
- Planmatig werken op basis van uitgangspunten handelingsgericht werken
- Organisatie van de onderwijssteuning op school
- Beschikbaarheid van preventieve en licht curatieve interventies
- Afspraken in het kader van de basisondersteuning
- Vroegtijdige signalering van leer-, opgroei- en ontwikkelingsproblemen
- Een aanbod voor leerlingen met ernstige lees/spelling problemen (dyslexie) of rekenproblemen (dyscalculie)
- Aanpak gericht op sociale veiligheid en voorkomen van gedragsproblemen
- (Para)medische ondersteuning
- Toegankelijk schoolgebouw met aangepaste werk- en instructieruimtes en hulpmiddelen

Daar waar leerlingen behoefte hebben aan meer ondersteuning, kan de school extra begeleiding aanvragen bij PPO Rotterdam in de vorm van (preventieve) ambulante begeleiding of arrangementen.

Alle genoemde documenten in het zorgplan zijn terug te vinden op de leerkrachtserver in de map 'zorg'.

1. Missie en visie

Missie

Op OBS De Esch creëren wij voor iedereen een veilige leeromgeving.

Wij gaan op een respectvolle manier met elkaar om, hebben vertrouwen in leerlingen, ouders en onszelf.

We erkennen elkaars talenten en waarderen een ieder zoals hij is.

We werken gericht aan de ontwikkeling van de kinderen waarbij zowel school, ouders als leerlingen een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben.

Dit alles zorgt ervoor dat onze leerlingen met plezier naar school gaan.

Visie

Obs De Esch geeft kinderen een zo breed mogelijke ontwikkeling mee naar de toekomst in een maatschappij die sterk aan verandering onderhevig is. We zijn ervan overtuigd dat de inzet van talentontwikkeling bijdraagt aan de verhoging van de leer opbrengsten en het zelfvertrouwen van de leerlingen.

2. Onderwijs-en ondersteuningsstructuur

Obs De Esch sluit aan bij indicatoren van PPO Rotterdam door te voldoen aan de standaarden van de basisondersteuning. Dat betekent dat wij actief werken aan het in stand houden van de basiskwaliteit, het werken planmatig gebeurt en dat er gewerkt wordt vanuit het gedachtengoed van het opbrengstgericht werken.

Effectief lesgeven

Binnen Obs De Esch wordt gewerkt volgens het Expliciete directe instructiemodel (EDI).

Van belang is een goede opbouw van de les. Daarnaast zet de leerkracht de volgende technieken in:

- Controle van begrip: de leerkracht monitort telkens of alle leerlingen begrijpen wat is uitgelegd. Niet na de les of tijdens de toets, maar tijdens de les.
- Eerst instructie geven door te modelen, dan pas vragen stellen. Specifieke vragen over wat zojuist is onderwezen.
- Denktijd bieden.
- Willekeurig beurten geven.
- Luisteren.
- Feedback geven.

OPO

In september 2019 zijn wij gestart met Opbrengstgericht Passend Onderwijs (OPO), een manier van werken waarbij we op een behapbare manier, werken aan maximale opbrengsten en ons onderwijsaanbod zo veel mogelijk passend op de onderwijsbehoeften van de leerlingen maken.

Zes pijlers om OPO te realiseren

De OPO-methodiek gaat uit van zes uitgangspunten, pijlers die de uitvoering ondersteunen en kaderen. We werken hierbij voortdurend vanuit de drie niveaus van focus; macro-, meso- en microniveau. In dit document wordt dit, waar relevant, ook als zodanig aangegeven.

1 Van eind naar begin

Het eerste, belangrijke punt is dat we van *eind* naar *begin* willen redeneren. Het betekent voor ons dat we beginnen met een gezamenlijk doel, een ambitie. Die ambitie geeft richting en maakt het mogelijk voor leerkrachten om voor de eigen groep, de eigen leerlingen te bedenken wat nodig is om aan die ambitie te kunnen voldoen. De ambitie is een schoolambitie en is dus hetgeen waar we allemaal en collectief naar streven en aan werken. De schoolambitie wordt bepaald aan de hand van historische data, zoals de realisatie van de opbrengsten op schoolniveau tijdens de algemene vaardigheidstoetsen van CITO en op basis van een analyse van de wijk, de ouder- en leerlingpopulatie. Jaarlijks wordt de analyse van de populatie aangevuld met actuele data en herzien of aangepast waar nodig.

2 School > groep > leerling

Opbrengstgericht en passend onderwijs start voor ons op schoolniveau(macro). Het onderwijsprogramma van de school heeft tot doel om alle leerlingen te bedienen. Omdat groepsopbrengsten verschillen, is het zaak om per groep (meso)dit programma verder passend te maken. Tot slot gaan we voor individuele leerlingen(micro) met bijzondere onderwijsbehoeften het onderwijs finetunen. Deze pijler sluit aan bij de vorige doordat er dus, heel bewust, eerst naar het niveau van de school als geheel wordt gekeken. Opnieuw komt de analyse van de populatie dus in beeld om keuzes in het onderwijsprogramma te onderbouwen.

3 De middenmoot als vertrekpunt

Om ons onderwijs passend te maken, hebben we een ankerpunt nodig. Dit is de middenmoot in een schoolpopulatie of in een groep. De middenmoot in de schoolpopulatie is het ankerpunt van de inrichting van het onderwijsprogramma. In een groep is de middenmoot het vertrekpunt van de leerkracht en vormt daarmee de kern van een eventuele aanpassing van het onderwijsprogramma. Door ons onderwijsprogramma aan de middenmoot aan te passen behouden we de doelen maar veranderen wij de aanpak, waar nodig, zodat deze aansluit bij de middenmoot. Zodoende zorgen we al voor een passend aanbod voor 60% van de populatie van de school of groep. Deze benadering draagt bij aan het betekenisvol maken van het programma voor zo veel mogelijk leerlingen en tegelijkertijd het behapbaar blijven ervan.

4 Overeenkomsten in onderwijsbehoeften

We geloven dat ieder mens en dus iedere leerling een uniek individu is met een eigen set aan capaciteiten, kwaliteiten en talenten. Onze school gaat echter uit van het leerstofjaarklassensysteem waarbinnen we afstemmen op de behoeften van de leerlingen. Dit systeem gaat uit van leren binnen een groepsproces. Het verzorgen van onderwijs aan unieke leerlingen betekent voor ons dus niet dat het noodzakelijk en zelfs wenselijk is om het leerprogramma volledig af te stemmen op *elke* individuele leerling op zich. Leren zien we als een groepsproces waarmee we het leren van elkaar en de coöperatieve vaardigheden van leerlingen stimuleren.

5 Eerst convergent dan divergent

Ons schoolaanbod start altijd met convergente differentiatie. Dit betekent dat een hele groep leerlingen tegelijkertijd aan één set doelen werkt en dat er verschillende aanpakken(arrangementen) zijn om deze te realiseren: basis, uitdaging en intensief. Ons uitgangspunt is de convergente differentiatie in een dynamische context. Dat wil zeggen dat we uitgaan van een indeling in arrangementen op basis van beheersing van specifieke doelen(macro) én betrokkenheid bij het onderwijsproces(macro). Om aan de dynamische context tegemoet te komen, stemmen we instructie en verwerking verder af gedurende een semester o.b.v. actuele en aanvullende data uit methodetoetsen(meso), observaties(meso) en dagelijkse lesevaluaties(micro).

6 Respons op instructie

We zijn er van overtuigd dat elke leerling, elke groep en de hele schoolpopulatie een respons laat zien op het onderwijsprogramma. We kijken hierbij naar twee onderdelen: de leerdoelbeheersing en de betrokkenheid. Respons op instructie hebben we nodig om te monitoren of er sprake is geweest van opbrengstgericht passend onderwijs. Is de respons voldoende, dan gaan we door met wat we deden. Is de respons onvoldoende, dan gaan we op onderzoek uit en passen we het onderwijs eventueel aan. Natuurlijk wel in de genoemde volgorde: eerst de school(macro), dan de groep(meso) en dan de leerling(micro)

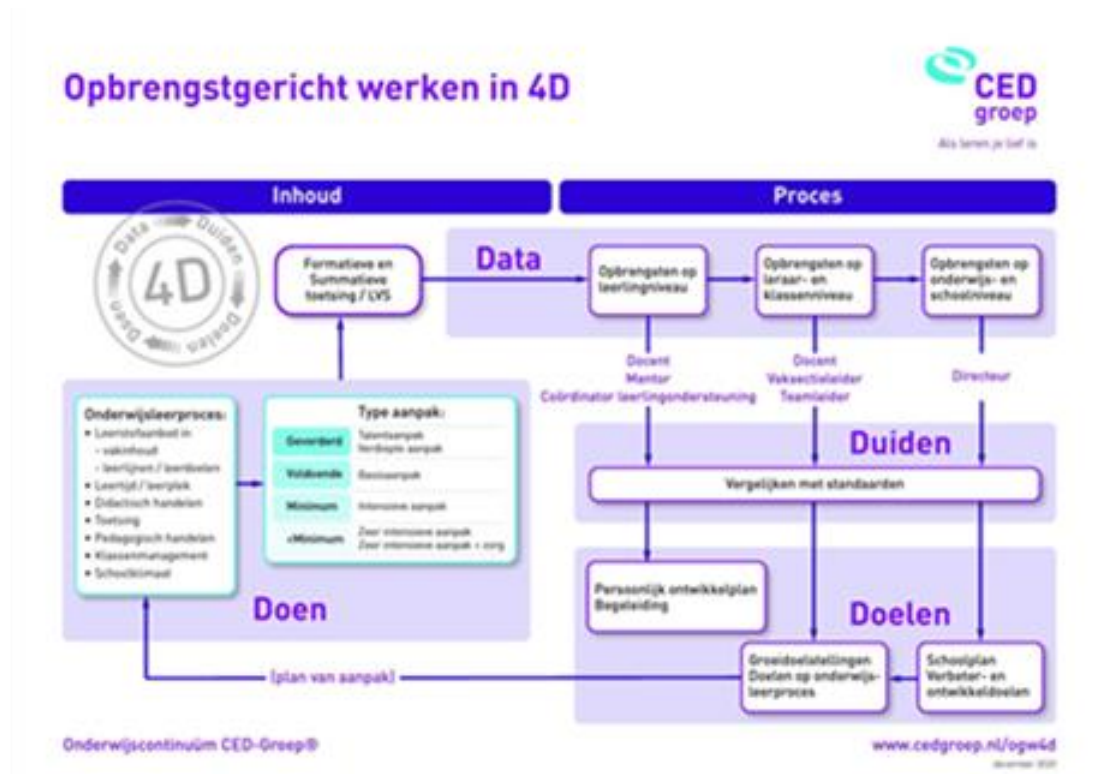
Voor de OPO-methodiek gebruiken we de volgende overzichten en plannen:

1. Het onderwijsplan
Vakspecifiek document van max 2 A4-tjes waarop het volgende staat beschreven: didactische aanpak, resultaten, tussentijdse doelen. Eenduidig beschreven voor alle leerkrachten.
2. Het schooloverzicht
Hierin staan de schoolambities, de resultaten van de hele school(schoolopbrengsten) en van de groepen, (groepsopbrengsten).
3. Het groepsoverzicht
Met hierin de vaardigheidsindex (Vix)score, leerdoelbeheersing en betrokkenheid.

2.1 Schoolniveau (macro)

Opbrengstgericht werken in 4D

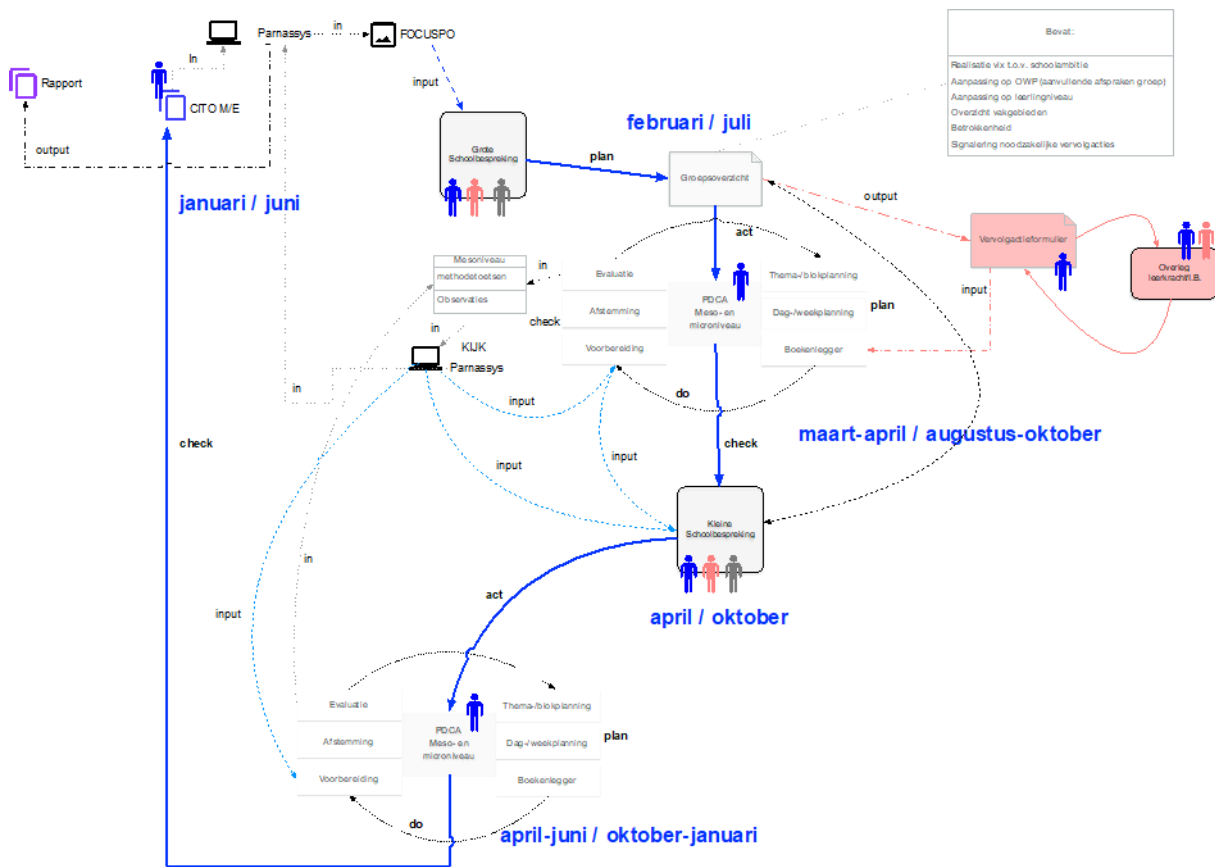
Het opbrengstgericht werken doen we op obs De Esch volgens de 4D aanpak. Deze aanpak draait om Data, Duiden, Doelen en Doen. Alles begint met het hebben van hoge verwachtingen van de leerlingen en het formuleren van ambities op schoolniveau. Deze vormen de basis voor het onderwijsaanbod en voor de drie arrangementen die leerkrachten voor hun eigen groep vormgeven: basis, intensief en verdiept arrangement. Leertijd, leerstofdoelen, klassenmanagement en didactisch-pedagogisch handelen worden nauwkeurig afgestemd op de verschillende arrangementen. Zo krijgen alle leerlingen een passend aanbod dat aansluit op de schoolambities.

De grote cyclus

Op obs De Esch worden 4x per jaar besprekingen gehouden. In juni en in januari de Grote Schoolbespreking en in april en oktober de Kleine Schoolbespreking. Naast deze besprekingen is er ook ruimte voor leerlingbesprekingen waarbij de focus ligt op de individuele leerling. Dit gebeurt wanneer de onderwijs- of ondersteunings behoeften van de leerling niet helder zijn of als de aanpakken die tot nu toe zijn ingezet weinig effect hebben gehad. Ook als er vermoedens zijn van een leerbelemmerende stoornis of problematiek in de thuis- of buurt situatie, is dat een reden om de leerling te bespreken.

Stroomschema cyclus door het jaar heen

Voor de eerste cyclus van een nieuw schooljaar starten we in mei/juni van het schooljaar ervoor. In die periode worden de methodeafhankelijke toetsen(CITO) door de leerkracht afgenomen en in ParnasSys ingevoerd voor een registratie van de resultaten binnen ons integrale leerlingvolgsysteem.

Vanuit ParnasSys is er een gegevenskoppeling met de aanvullende web-based software van FOCUSPO die wij op school gebruiken om onze opbrengsten op de vijf kernvakken rekenen, technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en woordenschat zo te visualiseren dat wij kunnen werken met de VIX als standaardmaat en een heldere visualisatie van de scores op zowel school-, als groepsniveau en tevens de weergave van de groei van leerlingen in algemene vaardigheid op de betreffende vakgebieden.

Deze actuele dataset is de input voor de Grote Schoolbespreking waaraan zowel leerkrachten, intern begeleider en schoolleiding deelnemen.

Het doel van deze bespreking is teambreed vaststellen of er sprake is van voldoende opbrengstgerichtheid. Dit doen we door te kijken of we op schoolniveau onze ambities per vakgebied behalen. Op basis van deze constatering bepalen we of een aanpassing op de geldende onderwijsplannen gewenst is.

Boekenlegger/logboek

Vanuit de planfase wordt gestart met de uitvoering van het onderwijs. Hierbij wordt feitelijk op microniveau steeds de PDCA-cyclus doorlopen; het onderwijs wordt voorbereid o.b.v. bekende data (vanuit groepsverzicht naar dag-/weekplanningen en boekenlegger) en gericht op een concreet leerdoel, uitgevoerd waarbij zoveel afgestemd wordt op de geplande arrangementen en aanvullingen/afwijkingen daarop, dan volgt de evaluatie van de lessen waarbij de kernvraag is of en in hoeverre de leerlingen het betreffende leerdoel ook daadwerkelijk beheersen. Op basis van deze evaluatie worden eventuele gewenste of noodzakelijke vervolgacties doorgepland. De boekenlegger is een tweezijdig document waarin op de ene zijde de didactische arrangementsindeling, zoals in het groepsverzicht beredeneerd gekozen en vastgelegd.

Op de andere zijde staan de sociaal-emotionele handvatten/aanpakken voor specifieke leerlingen. Deze boekenlegger kan van dag tot dag meegenomen worden en borgt zodoende ook de uitvoering de geplande arrangementen en leerlingsspecifieke aanpak als een ander dan de eigen leerkracht de lessen uitvoert.

In de dag-/weekplanning wordt genoteerd welke aanpassingen en/of afwijkingen t.o.v. de boekenlegger er ingezet worden voor de specifieke les, bijv. o.b.v. resultaten van methodetoetsen of evaluaties van lessen die eerder gegeven zijn.

Arrangemententsindeling

Om tot adaptief onderwijs en een maximale zelfontplooiing te komen, delen we onder andere de leerlingen op basis van eerdere toetsgegevens en betrokkenheid in vier instructieniveaus in:

Verrijkt arrangement	Basis arrangement	Intensief arrangement	Extra intensief arrangement (IHP/OPP)
Groepsinstructie	Groepsinstructie	Groepsinstructie	Individuele instructie
<u>Cito:</u> Niveau I	<u>Cito:</u> Niveau II en III	<u>Cito:</u> Niveau IV en V	Individueel op te nemen in IHP
Kinderen die naast de basisstof verrijking en verdieping nodig hebben	Kinderen die het basis programma volgen	Kinderen die veel herhaling, pre- en re-teaching nodig hebben	Kinderen met een eigen leerlijn (OPP)

Zoals hierboven beschreven richten wij ons op de drie arrangementsgroepen (verrijkt, basis en intensief) Bij leerlingen die niet voldoende passen binnen de drie arrangementen, wordt gekeken naar hun individuele onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Dit mogen echter nooit te veel leerlingen zijn (nooit meer dan 20%). Wij verwachten van een leerkracht dat hij kennis heeft van de cruciale leerdoelen, maar daarnaast heeft hij ook kennis van de leerlijn waarop de methode is gebaseerd en de vaardigheden die worden aangeleerd. Deze kennis is nodig om te kunnen vaststellen of het aanbod nog wel passend is bij de ontwikkeling van de groep.

Een leerling die snel en gemakkelijk door de basisstof van een bepaald vakgebied gaat, komt in aanmerking voor "compacten en verrijken". Het reguliere programma komt niet tegemoet aan de grotere leerstappen die het kind kan nemen en dit kan een negatief effect hebben op de motivatie en de werkhouding van het kind. Een deel van de oefenstof en herhalingsstof wordt geschrapt, dit noemen we 'het compacten van de lesstof'. In de tijd die vrij komt worden opdrachten aangeboden, bijvoorbeeld uit Acadin, die beter passen bij het niveau en de manier van leren van het kind. Dit noemen we 'verrijken'.

Cruciale leerdoelen

De cruciale leerdoelen (CLD) worden aangeboden met behulp van het eerder beschreven EDI- model.

De cruciale leerdoelen zijn die doelen uit de leerlijn waarvan we beheersing het meest noodzakelijk achten voor het onderwijs dat in de navolgende periode geboden wordt.

Omdat de leerlijn voortgaat is, bij niet voldoende beheersing, interventie gewenst om te voorkomen dat er hiaten ontstaan op cruciale onderdelen waardoor leerlingen later vast zouden kunnen lopen.

Voor de beoordeling van de leerdoelbeheersing bekijken we de resultaten t.a.v. de geformuleerde cruciale leerdoelen voor de betreffende periode. Hiervoor bekijken we het totaal aan beschikbare data (toetsen, observaties, werknotities, ...) over die periode met betrekking tot de leerdoelen. Wanneer leerlingen in 80% van de (gemeten, getoetste, geobserveerde) gevallen beheersing vertonen dan is ten aanzien van de leerdoelbeheersing "ja" te zeggen.

Voor veel van de data wordt gebruik gemaakt van toetsen en observaties die gekoppeld zijn aan een methode of observatie instrument. In deze gevallen gelden de voldoende-normen zoals deze gehanteerd worden door deze instrumenten. De leerdoelen die niet beheerst worden na een bepaalde periode, vragen meestal om een interventie in de periode erna (bezendoelen).

Doelen die regelmatig terugkomen noemen we borgingsdoelen.

2.3 Leerlingniveau (micro)

Beslisschema zorgniveau's

Externen: bv. logopedie, fysiotherapie, SMW, PPO alleen met getekende toestemming van ouders

Diagnostiek

De IB-er vult in overleg met de ouders en de leerkracht de benodigde formulieren/OPP in en formuleert in samenwerking met ouders en leerkracht de diagnostische vragen van school en ouders en legt deze voor aan het orgaan dat deze vragen het beste kan beantwoorden.

Consultatie of begeleiding

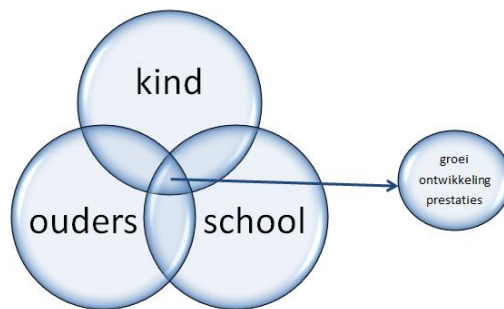
De IB-er vult in samenwerking met ouders en leerkracht wat de consultatie- of begeleidingsvragen van school en ouders zijn en legt deze vragen voor aan de schoolcontactpersoon van PPO Rotterdam.

Individueel arrangement PPO

Wanneer de extra mogelijkheden binnen de basisondersteuning (zie bovenstaande) niet toereikend blijken te zijn, kan na overleg met de scp een aanvraag voor een individueel arrangement worden ingediend bij de PPO Rotterdam. Onder leiding van de IB-er wordt samen met de leerkracht, ouders en scp de aanvraag voorbereid.

Overige externen

Op Obs De Esch vinden wij de samenwerking met ouders en (eventuele) externen zeer belangrijk om te komen tot een optimale ontwikkeling van de leerling. Wij leggen daarom, na toestemming van de ouders/verzorgers, altijd contact met logopedisten, Auris, psychologen, wijkteam, coaches van zorginstanties e.d.

Het signaleren van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben

We volgen de ontwikkeling van onze leerlingen op cognitief, maar ook op sociaal-emotioneel gebied.

Sociaal-emotioneel gebied

Op sociaal-emotioneel gebied volgen we de leerlingen van groep 1 t/m 8 met Kanvas, een leerlingvolgsysteem voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Ook volgen wij de stappen van het gedragsprotocol (zie bijlage)

Vanaf groep 5 vullen de leerlingen zelf ook een Kanvas-vragenlijst in over hun welbevinden. Voor leerlingen die opvallen qua gedrag of werkhouding verwijst het systeem naar een individueel plan van aanpak. De methode “Kanjertraining”, die in alle groepen wordt gebruikt, biedt lessen voor de hele groep.

Als leerlingen meer nodig hebben op individueel gebied dan wordt er in overleg met onze schoolmaatschappelijk werker (SMW), IB’er en ouders gekeken welke ondersteuning de leerling nodig heeft.

Vanuit Maatschappelijke Dienstverlening Alexander (MDRplus) is er een SMW’er aan school verbonden. Via de intern begeleider kunnen leerkrachten en/of ouders d.m.v. een aanmeldformulier een gesprek aanvragen. De SMW ‘er zal de zorg inventariseren en zo nodig zelf actie ondernemen of doorverwijzen naar de juiste instanties.

Cognitief gebied

In de onderbouw wordt gewerkt met het observatie- en leerlingvolgsysteem Parnassys ‘Leerlijnen jonge kind’.

Op grond van die gegevens worden de groepsplannen gemaakt en wordt de aanpak beschreven.

Vanaf groep 3 wordt de cognitieve ontwikkeling gevolgd aan de hand van het methodetoetsen, Cito-toetsen en CL-beheersing.

De resultaten van de toetsen worden overgenomen in het leerlingvolgsysteem (LVS) van Parnassys.

Het individueel handelingsplan (IHP)

Wanneer de onderwijsbehoeften van de leerling zo specifiek zijn dat deze niet of niet volledig binnen een van de aanpakken binnen het groepsoverzicht gerealiseerd kunnen worden, wordt een individueel handelingsplan (IHP) opgesteld.

Het IHP is er in principe op gericht dat de leerling weer gaat profiteren van het groepsplan. Het bestrijkt dezelfde periode als de andere plannen en wordt in de leerlingbespreking geëvalueerd: zijn de doelen bereikt? Een IHP is zoveel mogelijk een onderdeel van –of bijlage bij- het groepsplan.

Een succesvol doorlopen IHP wordt kort geëvalueerd in de (volgende) leerlingbespreking. De leerling wordt weer opgenomen in het groepsplan of blijft er een IHP naast houden. Wanneer het resultaat van het IHP

onvoldoende blijft komt de leerling terug in de leerlingbespreking. Men gaat dan na of er een nieuw handelingsplan opgesteld zal worden of dat andere stappen gezet moeten worden.

Het ontwikkelingsperspectief (OPP)

Wanneer van de leerling redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat hij of zij de minimum doelen van zijn jaargroep haalt, wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld (meestal na gr5) waarin ambitieuze, maar wel haalbare doelen per vakgebied voor deze leerling zijn geformuleerd. Ook wanneer er gebleken is dat van de leerling redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat hij/zij de einddoelen van groep 8 zal halen voor één of meer vakgebieden wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld.

Wanneer we verwachten externe hulp nodig te hebben, vatten we alle documenten rondom het kind samen in een OPP. Hiermee is de basis gelegd voor extern handelen.

De intern begeleider maakt samen met de leerkracht en in overleg met ouders het ontwikkelingsperspectief.

Het document wordt gemaakt op het moment dat de leerling:

- Bij herhaling in het intensieve arrangement zit, waarbij de prognose van het uitstroomniveau LWOO of Praktijkonderwijs is.
- Voor een of meer gebieden op een eigen leerlijn werkt.
- Voor externe hulp bij PPO Rotterdam wordt aangemeld.

In zo'n IHP/OPP staat het doel en de aanpak hoe dat doel te behalen; uitgaand van de onderwijs -en ondersteuningsbehoeften van de leerling: wat heeft deze leerling pedagogisch en didactisch nodig om het gestelde doel te behalen?

Een getekend exemplaar wordt als bestand in ParnasSys gehangen. Twee keer per jaar wordt het OPP bijgewerkt en door de leerkracht en IB'er met ouders besproken.

Een IHP of OPP is altijd SMART geformuleerd.

S	Specifiek	Omschrijf het doel duidelijk en concreet. Het moet een waarneembare actie, gedrag of resultaat beschrijven. Bijv.: behaalt minimaal niv. M5 Straks is te zien dat..... Aan het eind van deze periode kan.....
M	Meetbaar	Hoe kunnen we dat meten? Welke toets nemen we af, hoe beoordelen we het gemaakte werk, hoe bepalen we in welke mate het doel behaald is? Hiervoor kan bijvoorbeeld de CITO-toets of CL-beheersing worden genomen.
A	Acceptabel	Is het in overeenstemming met het beleid en doelen van de school, en passend bij de mogelijkheden van het kind?
R	Reëel	Is het doel haalbaar? Is het uitvoerbaar met aanvaardbare inspanningen van zowel leerling als leerkracht?
T	Tijdsgebonden	Wat is de periode waarin er aan het plan gewerkt wordt?

Vervolg-actie(VVA) gesprek

Het bespreken van individuele leerlingen vindt plaats tijdens een VVA-gesprek

Het gesprek staat onder regie van de IB'er. De IB'er zorgt ervoor dat deze gestructureerd verloopt. Het doel van de bespreking is om de onderwijs-en ondersteuningsbehoeften van de leerling te verhelderen en te bekijken hoe aan deze behoeften tegemoetgekomen kan worden. Deze bespreking vindt twee keer per jaar plaats (of vaker indien nodig), waarvan de laatste keer zowel de nieuwe groepsleerkracht als de groepsleerkracht van dit jaar aanwezig is. Zo functioneert dit formulier ook gelijk als warme overdracht.

Bij het VVA-gesprek spelen de volgende documenten een rol:

- Toetsgegevens van rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen zowel methode als niet methode gebonden toetsen. Voor groep 1/2: de gegevens van ParnasSys leerlijnen jonge kind.
- Groepsoverzichten van rekenen, spelling, technisch- en begrijpend lezen.
- Kanvas (sociaal emotionele ontwikkeling).

In deze bespreking kan men tot de onderstaande vervolgstappen besluiten:

- Als de onderwijs -en ondersteuningsbehoeften niet binnen de groepsoverzichten te realiseren zijn, maar wel realiseerbaar zijn binnen de groep, stelt men een IHP-OPP op.

- Als de onderwijs -en ondersteuningsbehoeften onduidelijk blijven doet de IB een intern onderzoek en/of een observatie, en schakelt zo nodig externe hulp hiervoor in.
- Als de onderwijs -en ondersteuningsbehoeften onduidelijk blijven, ook na intern/extern onderzoek/observatie, volgt aanmelding bij de scp van PPO.
- Als de onderwijs -en ondersteuningsbehoeften duidelijk zijn, maar de IB'er onvoldoende in staat is om de leraar te begeleiden bij het tegemoetkomen aan deze behoeften volgt inschakeling van externe hulp en/of volgt aanmelding bij de scp van PPO of een andere hulpinstantie.

Acties n.a.v. het VVA-gesprek:

- Als in de leerlingbespreking besloten wordt tot bepaalde acties (intern of extern) vindt overleg plaats met de ouders. Hierbij bespreekt men de uitkomsten van de bespreking, de antwoorden op hun vragen en de wijze waarop school en de ouders gaan samenwerken. Indien externe hulp nodig is, vraagt de leerkracht de ouders om toestemming. De ouders kunnen hun hulpvragen, wensen en verwachtingen ten aanzien van de externe hulp in een gesprek bespreken met de leerkracht en de IB'er.
- Als herhaalde inspanningen ontoereikend zijn, wordt het aanvragen van een individueel arrangement of een lesplaats op een andere meer gespecialiseerde basisschool of een school voor speciaal (basis) onderwijs overwogen.

Verantwoordelijkheden:

- De leerkracht levert de benodigde observatie en evaluatiedata tijdig aan om de leerlingen goed te kunnen bespreken.
- De leerkracht vult het format voor het VVA-gesprek in ter voorbereiding.
- De IB'er is verantwoordelijk voor de regie van het gesprek. Zij zorgt ervoor dat deze gestructureerd verloopt.
- De leerkracht (eventueel samen met de IB'er) zorgt voor het terugkoppelen van de uitkomst van de leerlingbespreking naar de ouders.
- Indien nodig stelt leerkracht met hulp van IB'er het IHP/OPP op.

Verwijzing: Grenzen aan de specifieke ondersteuningsmogelijkheden van de school

Wij vinden dat iedere leerling de ondersteuning verdient die past bij zijn of haar onderwijsbehoefte. Wij realiseren ons echter ook dat wij daar niet altijd aan kunnen voldoen. Bijvoorbeeld, omdat we niet over de benodigde deskundigheid beschikken of de middelen niet hebben om de ondersteuning te kunnen bieden.

Wij hanteren de volgende grenzen:

- De ondersteuningsbehoefte van de leerling gaat niet ten koste van het sociaal-emotioneel welbevinden en de veiligheid van de leerling zelf en/of de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte, het sociaal-emotioneel welbevinden of veiligheid van de andere kinderen.
- De ondersteuningsbehoefte van de leerling overschrijdt de draagkracht van het lerarenteam niet.
- De leerling heeft een dusdanige specifieke individuele ondersteuning nodig, dat wij daarvoor niet over de middelen en/of de deskundigheid beschikken.
- In ons ondersteuningsprofiel (SOP) staat een duidelijke omschrijving van wat wij aan ondersteuning vanuit de basiszorg kunnen bieden.
- In alle gevallen wordt in zorgvuldig overleg met de ouders en de schoolcontactpersoon van PPO Rotterdam besproken wat het beste voor de leerling is.

Als, naar het oordeel van het expertise team van PPO Rotterdam, de school niet in staat wordt geacht tegemoet te komen aan de onderwijsbehoefte van de leerling, wordt een externe lesplaats gerealiseerd. Dit kan een lesplaats zijn op:

1. Een andere basisschool met een ondersteuningsprofiel dat beter aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling;
2. Een school voor speciaal basisonderwijs (SBO);
3. Een school voor speciaal onderwijs (SO), zoals een school voor zeer moeilijk lerende kinderen of voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen.

Het onderwijs voor leerlingen met een visuele beperking (cluster 1) of voor dove, slechthorende- of leerlingen met ernstige taal/spraakstoornissen (cluster 2) wordt niet georganiseerd door PPO Rotterdam, maar blijft uitgevoerd worden door Visio (cluster 1) of Auris (cluster 2).

Verantwoordelijkheden school en PPO:

- Het binnen zes weken beoordelen van de aanvraag en het communiceren van de uitkomst aan de school en de ouders.
- Het eventueel organiseren van een externe lesplaats.

3. Leerlingvolgsysteem en toetsen

We volgen alle leerlingen door methodetoetsen en niet-methodegebonden toetsen in te voeren in Parnassys. In groep 8 maken we gebruik van de Centrale Eindtoets. In de onderbouw maken we gebruik van het leerlingvolgsysteem KIJK. Op sociaal-emotioneel gebied gebruiken we de screening van ZIEN. Tweemaal per jaar worden de opbrengsten met het team besproken tijdens de grote schoolbespreking, er wordt geanalyseerd en er worden er conclusies getrokken. Er worden afspraken gemaakt op schoolniveau die verwerkt worden in het volgende jaarplan. Op groepsniveau worden de groepsoverzichten aangepast. De directie legt verantwoording af aan het bestuur.

3.1 ParnasSys

ParnasSys is een volledig geïntegreerd leerlingvolg- en schooladministratie programma. Het is een webbased systeem waarmee zowel binnen als ook buiten de school gewerkt kan worden. In ParnasSys noteert de leerkracht de toetsgegevens, IHP/OPP, absenties, verslaglegging van gesprekken, notities en slaat bestanden van (externe) instanties op.

Verder vindt de leerkracht in ParnasSys alle persoonlijke gegevens van de leerling zoals, adres, verzorggegevens, schoolgeschiedenis en noodcontactgegevens.

Uitgangspunt is dat degene die een actie start, hiervan de aantekening maakt.

Registratie LVS in Parnassys

Het LVS is een leerlingvolgsysteem dat onderdeel is van ParnasSys.

De toetsuitslagen van zowel methodegebonden als niet-methode gebonden toetsen van de leerlingen worden ingevoerd. Met de niet-methode gebonden toetsen hebben we informatie in handen over de vorderingen van leerlingen en de groep als geheel.

Richtlijnen voor het overdragen van het dossier aan derden

Hier volgen wij de regels van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de aanvullende afspraken die gelden bij ons bestuur. Binnen onze school hebben we de volgende afspraken gemaakt wat betreft het overdragen van gegevens aan derden:

- Het dossier in zijn geheel, of onderdelen uit het dossier, worden nooit overgedragen aan derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de ouders. Deze toestemming moet worden aangeleverd door de instantie welke dossiergegevens opvraagt.
- Mocht dit om een legitieme reden niet kunnen, verzorgt de school een schriftelijke toestemming en geeft een kopie hiervan mee met (onderdelen van) het dossier.
- Bij verhuizing en/of verplaatsing naar een andere basisschool wordt de onderwijskundige rapportage na akkoord van ouders middels OSO door de school ingevuld en opgestuurd naar de ontvangende school, nadat van die school bericht van inschrijving is ontvangen. Hierbij moet verplicht aanwezig zijn de LOVS gegevens van het kind.

3.2 Dyslexie

Vanuit de Jeugdwet is er vergoeding beschikbaar voor zowel het dyslexie onderzoek als dyslexie behandeling. Niet alle leerlingen komen in aanmerking. Het schooldossier van een leerling moet voldoen aan de criteria voor aanmelding en enkel bij de diagnose ernstige enkelvoudige dyslexie(EED)wordt behandeling vergoed.

Het dyslexieloket EED van PPO Rotterdam neemt in opdracht van de gemeente Rotterdam, aanvragen van scholen voor vergoede dyslexiezorg in behandeling. Zij beoordeelt het ingediende schooldossier. Ook verzorgt zij in overleg met ouders en school de aanmelding bij een van de aanbieders van dyslexiezorg in Rotterdam.

Wanneer er geen sprake is van EED, maar een kind wel grote problemen ondervindt op school met lezen en spellen, is school verantwoordelijk voor hulp en begeleiding van deze leerling.

Als dit onvoldoende resultaat boekt, kan de school een beroep doen op extra ondersteuning vanuit PPO Rotterdam, bijvoorbeeld door aanvraag van het arrangement 'Ambulante leesbegeleiding' of 'PPO leesbehandeling'.

In het schoolplan en het taal- leesprotocol staat uitgebreider de taalontwikkeling van de leerlingen op Obs De Esch beschreven.

3.3 Toetsafname

De rijksinspectie schrijft de volgende werkwijze voor bij het afnemen van de toetsen:

'Toetsresultaten zijn alleen betrouwbaar en valide als de toetsen zijn afgenomen volgens de voorschriften, zoals die in de toetshandleiding zijn beschreven'.

De inspectie veronderstelt dat scholen deze voorschriften kennen en naleven.

Indien scholen hiervan afwijken, kan dit betekenen dat de inspectie de leerresultaten niet kan beoordelen. Wij nemen de toetsen af conform de handleidingen.

Soms wordt er verondersteld dat toetsen mogen worden voorgelezen aan dyslectici. Dit is echter doorgaans niet het geval. **Voorlezen is alleen toegestaan als dit expliciet in de toetshandleiding staat vermeld.** Alleen in dat geval mag de school ervan uitgaan dat hier in de normering rekening mee is gehouden. In alle andere situaties is dat niet het geval.

4. Rollen en taken in de zorgstructuur

4.1 Taken van de directie

De directie is verantwoordelijk voor de zorg binnen de school. De taken omvatten onder andere:

- De directie is eindverantwoordelijk voor de PCDA-cyclus.
- De directie heeft wekelijks overleg met de interne begeleider en laat zich door de intern begeleiders informeren.
- De directie geeft gevraagd en ongevraagd advies.
- De directie initieert veranderingen en ontwikkelingen samen met interne begeleiders en management team (MT).
- De directie stimuleert nascholing op het gebied van specifieke leerlingondersteuning.
- De directie bewaakt het ontwikkelingsproces m.b.t. de ondersteuning rekening houdend met het schoolconcept, schoolplan en jaarplan.
- De directie houdt zich op de hoogte van actuele ontwikkelingen m.b.t. onderwijsinnovaties.

4.2 Taken van de groepsleerkracht

De leerkracht is verantwoordelijk voor het opstellen en bijhouden van het groepsoverzicht en de cruciale leerdoelen.

- De leerkracht bekijkt de lesstof voor de komende periode naar aanleiding van de CL-doelen en bepaalt vanuit dat perspectief wat zijn/haar leerlingen nodig hebben om die doelen te bereiken.
- Op basis van de onderwijsbehoeften verdeelt de leerkracht de leerlingen over 3 arrangementen.
- De leerkracht voert regelmatig gesprekken met ouders ter verduidelijking van de onderwijsbehoeften van zijn/haar leerlingen.
- De leerkracht koppelt, eventueel samen met de Intern Begeleider, de uitkomsten van de leerlingbespreking terug naar de ouders.
- De leerkracht analyseert de opbrengsten d.m.v. de 4D-cyclus.
- De leerkracht administreert de zorgdocumenten in Parnassys.
- De leerkracht bereidt de groepsbespreking voor.
- De leerkracht maakt een foutenanalyse voor de leerlingen die een IV niveau hebben behaald.
- De leerkracht zorgt samen met IB ervoor dat leerlingen met een V score worden terug getoetst naar een IV score om zo een goede foutenanalyse te kunnen maken.
- De leerkrachten van groep 1 t/m 8 vullen ZIEN in en interpreteren de uitkomsten op groeps- en individueel niveau.
- De leerkrachten van groep 1 en 2 vullen KIJK in.
- De leerkracht interpreteert de analyses van de methodegebonden toetsen, analyseert d.m.v. 4D-werkwijze de Cito-toetsen (gr3t/m 8) , ParnasSys leerlijnen jonge kind (gr1/2) en Kanvas en brengt dit mee naar de groepsbespreking.

4.3 Taken van de Intern Begeleider

De IB'er draagt samen met de directie zorg voor een goede doorgaande lijn van groep 1 naar groep 8. De taken van de interne begeleider zijn onder te brengen in drie gebieden.

Coördinerende taken o.a.:

- Organiseren van onderzoek en hulp.
- Bewaken van procedures en afspraken.
- Opstellen van de toetskalender.
- Voorbereiden van overlegmomenten met groepsleerkrachten en directie.
- Wekelijks overleg met de directie.
- Het monitoren van de dossiervorming en dossierbeheer.
- Inrichting en onderhoud orthotheek.
- Onderhouden van contacten met externe instanties.
- Coördineren van het plaatsen van leerlingen van basisonderwijs naar speciaal basisonderwijs.
- Coördineren van het terugplaatsen van leerlingen van het speciaal basisonderwijs naar basisonderwijs.
- Coördineren van administratieve zaken met betrekking tot leerlingen die extra (externe) zorg nodig hebben waaronder vanuit het onderwijs arrangeerteams (OAT) van Passend Primair Onderwijs Rotterdam (PPO).
- Maken van de zorgparagrafen van het schoolplan en de schoolgids.

Begeleidende taken o.a.:

- Collegiale consultatie; hulp en advies geven aan groepsleerkrachten m.b.t. leerlingen, didactische vragen e.d. begeleiding en aansturing van de hulp voor leerlingen.
- Indien gewenst, leerkrachten hulp bieden bij het maken van een individuele leerlijn.
- Leerkrachten ondersteunen bij het zoeken van remediërend materiaal in de orthotheek.
- Observeren in klassensituaties.
- Informeren van leerkrachten en directie.
- Coachen en motiveren van leerkrachten.

Innoverende taken o.a.:

- Kennisoverdracht bij inhoudelijke vergaderingen gericht op zorg.
- Evalueren van de geboden ondersteuning.
- Initiatieven nemen voor innovatieve veranderingen m.b.t. het didactisch en sociaal emotioneel functioneren van de leerlingen binnen de school.
- Levert een inhoudelijke bijdrage aan beleidsplannen zoals o.a. het jaarplan.

4.4 Taken van de School Contact Persoon vanuit PPO

De schoolcontactpersoon is één van de belangrijkste pijlers van het Rotterdams model. Zij zijn het gezicht van PPO Rotterdam op de scholen en vormen de schakel naar de ondersteuningsmogelijkheden die PPO Rotterdam biedt.

- Op iedere basisschool in Rotterdam is een schoolcontactpersoon van PPO Rotterdam actief.
- Deze persoon denkt mee over de ondersteuning die de school het kind kan bieden en zoekt naar de kracht van zowel de school als het kind.
- De schoolcontactpersoon is voor de school het eerste aanspreekpunt bij vragen over onderwijsondersteuning en zoekt afstemming tussen school, leerkracht, ouder, jeugdhulpverlening en PPO Rotterdam zelf.
- De schoolcontactpersoon geeft de inhoud van zijn of haar werkzaamheden vorm in overleg met de school. De focus kan per jaar of per school verschillen en is ook afhankelijk van de specifieke expertise van de betreffende schoolcontactpersoon.
- Er wordt gestreefd naar een zo optimaal mogelijke aansluiting op wat de school (lees: de kinderen) nodig heeft.
- Zoals ook beschreven in het Rotterdams model is de schoolcontactpersoon een bekend en vertrouwd gezicht voor het hele schoolteam (zonder zijn of haar onafhankelijke rol te verliezen) en is nauw betrokken bij de ontwikkeling van passend onderwijs.
- De schoolcontactpersoon werkt bij voorkeur preventief om op die manier zo laagdrempelig mogelijk te kunnen ondersteunen.

4.5 Schoolmaatschappelijk werk

Het schoolmaatschappelijk werk (SMW), verzorgt in samenspraak met de intern begeleider, de volgende zaken:

- Begeleidingsgesprekken met ouders en/of kinderen.
- Verwijzingen naar externe instanties, zoals Jeugdzorg, Stichting Mee, etc.

Het SMW is mede partner van de school om tot een passende oplossing te komen voor een leerling. Wanneer ouders een hulpvraag hebben, die valt binnen de kaders van het SMW, zal de leerkracht een aanmeldingsformulier invullen en dit aan de intern begeleider geven.

De interne begeleider draagt er zorg voor dat het contact met SMW gestart wordt en blijft de ontwikkelingen in het gestarte traject volgen. Wanneer vanuit de school SMW wenselijk wordt geacht, dan zal dat in een gesprek met ouders worden aangegeven.

4.6 Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

De jeugdarts onderzoekt kinderen 1x in groep 2 en groep 7 en eventueel daarna wanneer daar aanleiding voor is. Via de schoolverpleegkundige kunnen leerlingen ook aangemeld worden voor een oproep bij het CJG. Dit contact verloopt via de intern begeleider. Ouders zullen dan worden uitgenodigd om met hun kind langs te komen.

4.7 Wijkteam

Vanaf 2015 heeft Rotterdam wijkteams. Via SMW kan het wijkteam worden ingeschakeld voor ondersteuning thuis.

4.8 Koers Voortgezet Onderwijs (VO)

De intern begeleider verzorgt samen met de leerkracht van groep 8 het traject voor zorgleerlingen, die in aanmerking komen voor Zorgleerling in Beeld (Z.I.B.) van Koers VO. Naar aanleiding van de toets gegevens uit het leerlingvolgsysteem van eind groep 7 worden leerlingen die waarschijnlijk binnen de criteria van Z.I.B. vallen aangemeld. De leerkracht voert gesprekken met ouders. De leerkracht levert alle gegevens over de

leerachterstanden en de sociaal-emotionele gegevens aan via Onderwijs Transparant. De uitslagen en adviezen worden met de intern begeleider besproken. Ouders en kind maken samen een schoolkeuze, vervolgens melden ouders hun kind tijdig aan op een VO school.

De leerkracht van groep 8 vult voor elke individuele leerling de gegevens in, in Onderwijs Transparant. Vervolgens volgt er een “warme” overdracht met de school voor Voortgezet Onderwijs.

5.0 Bijlagen

1. Toetskalender
2. Gedragsprotocol
3. Verlengingsprotocol
4. Dyslexieprotocol
5. Schoolondersteuningsprofiel
6. Adviesprotocol
7. Onderwijsplannen